

PROTOCOL Vernieling en Vandalisme

Stichting Openbaar Onderwijs Zwolle en Regio, April 2024

Het protocol is vastgesteld door het cvb op 22 april 2024 na instemming van de gmr's po, vo en sovso d.d. 9 april 2024. Het protocol treedt in werking op 23 april 2024.

1. Juridische definitie

Vernieling (art. 350 WvS)

Het opzettelijk en wederrechtelijk vernielen, beschadigen, onbruikbaar maken of weg maken van een goed dat geheel of ten dele aan een ander toebehoort. De dader moet dus de opzet (mogelijkheidsbewustzijn) hebben om genoemde vernieling te plegen en daarbij moet hij dat wederrechtelijk, dus zonder toestemming/instemming van de eigenaar, doen. Ook graffiti valt onder de werking van deze definitie. Immers: het herstellen van de schade brengt zodanige inspanning en kosten met zich mee dat van beschadiging wordt gesproken.

Openlijke geweldpleging (art. 141 WvS)

Het openlijk en met verenigde krachten geweld plegen tegen personen en goederen. Er moeten minimaal twee daders zijn die gezamenlijk het geweld uitoefenen. Bovendien moet het geweld openlijk, onverholen en niet heimelijk zijn, dus plaatsvinden op een plaats waar publiek aanwezig is.

Baldadigheid (art. 424 WvS)

Hij die op of aan de openbare weg of op enige voor het publiek toegankelijke plaats tegen personen of goederen enige baldadigheid pleegt waardoor gevaar of nadeel kan worden teweeggebracht, wordt, als schuldig aan straatschenderij, gestraft met een boete van de eerste categorie.

2. Toelichting

Vernieling is het gericht stukmaken van iets, een uiting van disrespect voor andermans eigendommen. Vaak komt het voort uit een gevoel van onvrede met zijn eigen positie (afgunst, boosheid, verveling) hetgeen zich dan uit in vernielen. Zeker als de vernieling zich richt op een specifiek (bewust gekozen) slachtoffer zal aandacht aan de achtergronden van de vernieling moeten worden besteed om herhaling of verergering van maatregelen tegen het slachtoffer te voorkomen.

Van baldadigheid of straatschenderij is sprake wanneer de vernieling niet gericht plaatsvindt, maar meer als ongewild gevolg van een actie. Voorbeelden hiervan zijn onder andere schade door sneeuwballen gooien of het omtrappen van vuilcontainers. Wanneer sprake is van eenvoudige vernieling met niet meer dan geringe schade, waarbij schadevergoeding of schadeherstel kan worden bereikt, treedt de school op als bemiddelaar met betrekking tot de schaderegeling. Het doel hierbij is dat de partijen (gedupeerde(n) en dader(s)) de zaak onderling regelen. De school heeft daarin geen taak om te schade te regelen. Wel treft de school zelf maatregelen tegen het ongewenste gedrag.

Indien het gaat om een vernieling van meer dan geringe omvang of schade, er sprake is van herhaling of groepsdelict of als schadevergoeding / schadeherstel niet wordt bereikt, wordt de politie in kennis gesteld.

3. Stappen

Inschatten van de situatie en daarmee keuze bepalen wel of niet politie in te schakelen (zie toelichting).

Primair, indien er sprake is van een situatie die de school zelf afhandelt:

- ouders/verzorgers minderjarige dader(s) en slachtoffer(s) informeren;
- bemiddeling in schadevergoeding of schadeherstel door de dader;
- eventueel de politie op de hoogte stellen of om advies vragen;
- passende straf opleggen aan dader.

Secundair, indien er sprake is van een in de toelichting genoemde situatie, een vernieling met meer dan geringe schade of vernieling door een groep leerlingen en/of getoonde onwilligheid met betrekking tot schadeherstel / schadevergoeding dan kan de school:

- ouders/verzorgers van minderjarige dader(s) en slachtoffer(s) informeren;
- de politie in kennis stellen wanneer sprake is van feiten die in de toelichting zijn omschreven en die overeenkomen met de juridische definitie;
- bemiddelen in schadevergoeding tussen ouders/verzorgers en dader;
- alle relevante informatie in verband met feiten en personen doorgeven aan de politie;
- het slachtoffer ondersteunen en stimuleren bij het doen van aangifte.

4. Maatregelen politie

- Tegen de verdachte kan proces-verbaal worden opgemaakt.
- Indien aan de criteria wordt voldaan wordt de verdachte naar HALT verwezen, afhankelijk van de waarde van de schade.
- Ouders/verzorgers dader en slachtoffer informeren.
- In schadevergoeding tussen (ouders/verzorgers) dader en slachtoffer wordt bemiddeld.

5. Maatregelen openbaar ministerie

- Het proces-verbaal kan middels een verwijzing naar HALT worden afgedaan.
- Bij recidive of een ernstige vorm van vernieling kan het proces-verbaal worden afgedaan middels een aanbod transactie via de officier van justitie, dit kan in de vorm van een werkstraf, leerstraf, geldelijke transactie, begeleiding en vergoeding van de schade aan de benadeelde (laatste alleen bij jongeren van 14 jaar en ouder) of een combinatie. De raad voor de kinderbescherming adviseert het openbaar ministerie over invulling van de straf.
- Bij veelvuldige recidive kan het proces-verbaal door het openbaar ministerie worden voorgelegd aan de kinderrechter. De raad voor de kinderbescherming adviseert het openbaar ministerie en de rechter over de invulling van de straf.
- De aangever kan indien hij dit wenst over het verloop van de zaak geïnformeerd worden.

6. HULPMOGELIJKHEDEN

- Bureau slachtofferhulp
- Bureau jeugdzorg

- Bureau HALT
- GGD
- Politie